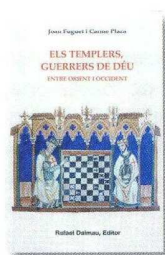


Molt més que uns guerrers

Lluís Bonada



Els templers, guerrers de Déu

JOAN FUGUET / CARME PLAZA
Rafael Dalmau, Editor. Barcelona, 2012. 302 pàgines / 20 euros

El lector d'aquest magnífic llibre descobrirà la història autèntica dels templers, neta de falses llegendes, i podrà saber amb detall quines aportacions van fer en el camp arquitectònic, artístic i militar. Però, pel mateix preu, veurà el paper que van tenir –al marge, o més enllà, de les croades– a l'Europa del seu temps, i, especialment, en l'àmbit catalano-aragonès.

Aquells frares guerrers, a més d'ajudar reis i nobles a estendre's per la Catalunya Nova, van exercir el control

absolut sobre grans zones, bo i començant pel Rosselló. Ho van fer a través de les comandes, una forma d'organització política, econòmica i comercial pròpia sota la qual calia muntar una xarxa de sots-comandes diverses, atesa l'amplitud del territori. A la Catalunya Vella i a la Marca, el Temple s'encarregà de l'administració de llocs ja conquerits que li arribaren per donacions, permutes o adquisici-

ons. Els comtes i reis van veure en el Temple i en els altres ordes militars l'instrument per a conquerir les terres als musulmans, com és prou sabut, però, alhora –i això no se sap tant–, els van veure com uns aliats en la senyorialització, en la feudalització, del país. El mapa de les comandes del Temple elaborat pels autors del llibre consta d'una cinquantena de punts, de Perpinyà a València, i de Calataiud a Pollença.

L'historiador no ha prestat prou atenció a la contribució que van fer els templers a la societat del seu temps. I, per una altra banda, l'estudiós dels templers tendeix a observar-los com un fenomen específic i gairebé exòtic, aïllat de la societat. És, *mutatis mutandis*, la mateixa cosa que passa amb la francmaçoneria. L'historiador de l'orde laic estudia i divulga la seva vida interna, els seus rituals i els seus símbols, mentre que l'historiador polític no pensa que els francmaçons hagin tingut cap incidència històrica, que la francmaçoneria hagi fet cap paper destacat en la vida política, social, cultural, moral i religiosa del segle XIX i XX, ni a Europa ni a Amèrica.



Joan Fugueta i Carme Plaza.

Anàlisi del conjunt de l'obra assagística de Montserrat Roig



Montserrat Roig: feminisme, memòria i testimoni

M. ÀNGELS FRANCÉS DÍEZ
Publicacions de l'Abadia de Montserrat. Barcelona, 2012. 216 pàgines / 18 euros

El llibre parteix del context en què Montserrat Roig combina l'activitat literària amb la defensa dels drets de les dones i de la cultura catalana; enllaça amb entrevistes a persones del seu entorn familiar, social, acadèmic i editorial, que des del present reflexionen sobre la seva vigència; i se centra en una colla d'obres representatives de la seva literatura de no-ficció. El feminisme, present a la major part dels seus escrits, hi és analitzat a fons.

Un text dur però vital que amaga una història tràgica



Unes ales cap a on

ANNA CARRERAS
Acontravent. Barcelona, 2011. 106 pàgines / 20 euros

El títol, homenatge a Roger Costa-Pau, amaga una història tràgica: la mort d'un fill poques hores després d'haver nascut. Un text dur, arriscat, vital, compulsiu, que esquiva la morbositat i el victimisme i esdevé un cant d'amor, de vida i de passió. En el moment més difícil per al cos d'una dona, davant del perill extrem, Anna Carreras no judica però no concedeix, no es queixa però no passa res per alt, i així ens fa avinent la vida: la vida real, no la imaginada.

Edició de noves versions de tres obres d'Eugène Ionesco



Rinoceront. El rei s'està morint. La lliçó

EUGÈNE IONESCO
Traducció de Francesc Arnó. Punctum. Lleida, 2011. 174 pàgines / 16 euros

Francesc Arnó, que abans de la guerra havia corregit traduccions a Barcino i a Proa, durant l'exili començà a incorporar diversos dramaturgs de l'avantguarda europea que es van representar als centres culturals catalans de l'Argentina. Entre ells, Ionesco. L'edició de les tres traduccions de l'autor francès d'origen romanès s'ha fet a partir dels mecanoscrits conservats a la seu de la Càtedra Jordi Arbonés de traducció de la UAB.